

## INSTRUKSJON TIL ARTIKULASJONSPRØVE - B.

### 1 - 2. Bildesidene 1 til 18.

Hvert bilde prøver egentlig bare en lyd i framlyd, innlyd, utlyd.

Eks.: t i to, åtte, hatt.

Men en skal alltid notere Es uttale av hele ordet så nøyaktig som mulig. Bruk fonetisk transkripsjon når det er mulig.

Bildene vises to ganger. Den første omgangen ledes E til å si prøveordet spontant. L leser den ufullstendige setningen på noteringsarket ( eller andre veiledende formuleringer ) slik at E ledes til å si selve prøveordet. Noter på spontanlinjen.

Den andre omgangen med bildene sier L prøveordet og E gjentar. Det kan greie seg med å prøve bare Es feilartikulerte ord fra første omgang. Noter på ettersiingslinjen.

### 3 - 4. Bildesidene 19 til 22.

L peker på bildene i den anviste rekkefølge og E sier navnet på bildene. Still veiledende spørsmål hvis E står fast. Noter feil i konsonantforbindelsene / bortfall av lyd / sammentrekning av stavelsene, (spontanlinjen).

Hvis E artikulere feil, sier L alle ordene tydelig og E gjentar, (ettersiingslinjen).

### 5. Miljøkjente ord.

Noteringsheftet har noen forslag. Men finn gjerne andre ord og vendinger som fører inn til Es eget miljø. Noter de ord som E artikulere helt riktig eller bedre enn tidligere under prøven. Ord som viser Es artikulering i forbedret eller korrekt utgave, blir nøkkelord.

Eks.: - tre / tre, som tall i tallrekken.

På bildeside 14 sa E bol / bord. Tre blir nøkkelord.

### 6. Gjenta setninger.

L sier en setning om gangen. E gjentar. Noter talerytme, startvansker, hakking, nøling, forverret / forbedret uttale, Es strev med å huske, forandring av ordstilling, faktorer og bevegelser.

### 7. Bildeside 23.

Prøv å få i gang en spontan samtale med E om bildeserien. Mislykkes dette må L ty til noe annet som motiverer E til å snakke. Strek under det som passer eller bruk egne ord og uttrykk.

**8. Stress - situasjon.**

L skal her gjøre prøvesituasjonen noe mindre behagelig ved å bli morsk, spørre om igjen, spørre vanskelig, vise seg utålmodig, misforstå, late uinteressert, se en annen vei, spille små roller, f.eks. ringe og snakke i telefonen, kjøpe noe i en butikk.

Art og grad av stress må naturligvis tilpasses det enkelte barn. Ikke alle E tåler en stress-situasjon. Noter i alle tilfelle noe om resultatet, ( evt. om E som person).

**9. Prøveterapi.****a. Lesning av ord.**

Noteringsarket har åpen plass der L skriver ord som E skal lese. Dette er ord som E har uttalt feil tidligere under prøven. E skal prøves i flere ord.

Se noteringsarket for notering.

**b. Resultat av prøveterapi med hele ord.**

L sier: "Du har greidd denne prøven stort sett bra. Men du sa visst ikke istedenfor åtte. Se hvor tungespissen min peker hen når jeg sier åtte - åtte - åtte". L overdriver t-bevegelsen mens E ser på. Be E gjenta hele ordet.

Velg opptil tre ord som E har uttalt feil.

Skriv øveordet foran komma - Es svar etter komma.

( helt riktig = R, like galt = 0, forbedringer = +, nekter å prøve = : )

**c. Å oppdage feil hos andre.**

L sier: "Nå vil jeg si tre ord, et av dem vil jeg si galt. Hør godt etter. Måne - thukker - sil. Hvilket ord var galt?" L venter litt. Gi E tid til å svare.

Deretter sier L: "Det var thukker, ikke sant? Jeg skulle sagt sukker." Det forlanges ikke at E sier sukker. Thukker er riktig svar. Lag opptil tre ordrekker. Følg anvist rekkefølge. Det feiluttalte ordet er alltid et ord som E selv har uttalt feil tidligere under prøven.

**d. Resultat av prøveterapi med isolerte lyder.**

L sier: "Jeg la merke til at du sa denne lyden feil ( L sier den riktige ). Se på meg og prøv om du kan si den slik - sss----!"

( Forleng "syngelydene", gjenta "eksplosjonslydene".)

Lykkes ikke E med en gang, så prøv et par ganger til. Noter øvelyd foran komma og Es resultat etter komma.

**e. Evne til å høre egne feil.**

Velg tre ord som E har uttalt feil og seks ord som er uttalt riktig. Lag tre ordrekker, ett ord i hver rekke er galt. Eks.: Telt, bol, pipe. L sier ordene riktig og E gjentar. L spør om E kan høre sin egen feil. L forteller E hvilket ord som ble feil etter hver rekke. Noter: E hørte feilen sin = R, hørte ikke = 0, usikker, gjetting = ?.

a e i o u y æ ø å  
p m k g b n l s r v t f  
d c h j x z w q  
ai øy au ei

A E I X U Y Æ Z Å P  
M K B N L H R T F D G  
AI ØY AU EI

7 2 3 5 8 0 6 4 1 9